



NIEUWSBRIEF

Onderzoeksprogramma Peripartum Psychiatrie ErasmusMC Rotterdam (OPPER)

Deze nieuwsbrief is bestemd voor iedereen die deelneemt aan dit onderzoek of interesse heeft in het onderzoeksprogramma. Via deze weg willen we u bedanken voor uw deelname en u op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen binnen het onderzoeksprogramma.

OPPER richt zich op vrouwen met (risico op) ernstige psychiatrische klachten tijdens de zwangerschap en kraamtijd. Wij hopen met dit onderzoek meer te weten komen over het ontstaan en beloop van postpartum psychose en depressie zodat we deze kunnen voorkomen. Daarnaast willen we graag kijken of deze aandoeningen van invloed zijn op de ontwikkeling van het kind.

Uitleg Onderzoeksprogramma

De naam van ons gehele onderzoeksprogramma is OPper: **O**nderzoeksprogramma **P**eripartum **P**sychiatrie **E**rasmus MC **R**otterdam. De belangrijkste deelonderzoeken worden hieronder beschreven. Sommige vrouwen doen mee aan 1 deelonderzoek van OPper, anderen aan meerdere onderzoeken, afhankelijk van ieders persoonlijke situatie. We zijn enorm dankbaar dat zo veel vrouwen willen bijdragen aan OPper!

Ontstaan en beloop van psychiatrische aandoeningen in de kraamtijd

Bij vrouwen die na hun bevalling zijn opgenomen op de Afdeling Psychiatrie van het Erasmus MC of het St. Antonius Ziekenhuis vervolgen we het beloop van de psychiatrische klachten. Inmiddels doen 355 vrouwen mee aan dit deelonderzoek, waarvan we tot nu toe van 121 vrouwen het beloop hebben kunnen vervolgen tot 4 jaar na bevalling.

Coördinator: Nicola Westerbeek en Janneke Gilden

Sinds 2017 onderzoeken we of er aanwijzingen zijn voor afwijkingen van de hersenstructuur en de hersenactiviteit bij vrouwen die na de bevalling van

hun kind ernstige psychiatrische klachten krijgen. Er is nog nooit eerder onderzocht wat er gebeurt in de hersenen tijdens deze vaak korte, maar zeer heftige ziekteperiode. We maken bij vrouwen een MRI-scan van de hersenen vlak na het ontstaan van de psychiatrische aandoening én nadat vrouwen hersteld zijn. We maken ook MRI-scans bij kraamvrouwen zonder psychiatrische klachten. Inmiddels hebben al 40 moeders deelgenomen aan dit deelonderzoek.

Coördinator: Janneke Gilden

Nationale Postpartum Psychose Preventie studie (NP3)

De NP3 studie onderzoekt het voorkomen van terugval bij vrouwen met een hoog risico op postpartum psychose. Dit zijn vrouwen met een bipolaire stoornis (manische depressiviteit) of vrouwen die een eerdere postpartum psychose hebben doorgemaakt. Inmiddels hebben 103 vrouwen deelgenomen aan dit onderzoek. De inclusie voor dit onderzoek is per 1 januari 2019 gestopt. We zijn momenteel bezig met het analyseren van de gegevens waarover we u in de volgende nieuwsbrief graag willen informeren.

Coördinatoren: Annemerle Beerhuizen en Safina Mahmood

Bijeenkomst lotgenoten

Op **zondagmiddag 14 april 2019** zal stichting Me Mam haar vijfde "Contactdag Kraambedpsychose" organiseren.

Alle moeders die een postpartum psychose hebben doorgemaakt zijn hiervoor uitgenodigd. Hun partners zijn eveneens van harte welkom. De bijeenkomst zal plaatsvinden op een mooie locatie in het midden van het land. Het thema is "Volg je weg": herstel van een kraambedpsychose is een individueel proces waarbij veel verschillende routes gevolgd kunnen worden. Toch zijn er overeenkomsten in de stappen die we zetten en kunnen we elkaar, als moeders onderling, ondersteunen en inspireren. Er zullen een aantal interessante sprekers aan het woord komen en er is tijdens deze middag volop de gelegenheid om andere vrouwen (en partners) die hetzelfde hebben meegemaakt te ontmoeten. Kosten voor deelname zijn 10 euro per persoon. Je kunt je tot en met 15 maart 2019 opgeven via stichting Me Mam:

<https://www.memam.nl/Contactdag/>



Nieuw onderzoek binnen OPPER: Kinderen



Het Mario Project

In het MARIO project (**M**ood and **R**esilience in **O**ffspring – of stemming en veerkracht in kinderen) staat veerkracht centraal.

Kinderen van een ouder met een stemmingsstoornis hebben een grotere kans om zelf ook een stemmingsstoornis te ontwikkelen. Maar er is ook een groot aantal kinderen dat ondanks de stoornis van hun ouders geen stemmingsstoornis ontwikkelt – of in andere woorden – **veerkrachtig** is. We weten helaas weinig over de dingen die ervoor zorgen dat kinderen van een ouder met een stemmingsstoornis meer kans hebben om zelf ook een stemmingsstoornis te krijgen, of wat hen hier juist tegen kan beschermen. Waarom krijgt het ene kind met een depressieve ouder wel een depressieve stoornis en het andere kind niet? Als we weten waarom sommige van deze kinderen ook een stemmingsstoornis krijgen en andere niet, kunnen we de kinderen die een grotere kans hebben om een stemmingsstoornis te krijgen, beter helpen.

Als u een kind heeft tussen 10 en 25 jaar, wordt u gevraagd of u meer informatie over het MARIO project wilt ontvangen. Als u instemt, zullen de MARIO onderzoekers vervolgens contact met u opnemen om u meer informatie te geven. U kunt dan rustig de informatie doorlezen en samen met uw kind besluiten of u mee wilt doen of niet.

Coördinator: *Dominique Maciejewski*

Email: mario@gqzingeest.nl

IMAGE_AL

De Image_AL studie onderzoekt de hersen-ontwikkeling van kinderen die tijdens de zwangerschap zijn blootgesteld aan lithium en/of antipsychotica en kinderen die niet zijn blootgesteld aan deze medicijnen. Omdat wij helaas nog heel weinig weten over de gevolgen van het gebruik van deze medicijnen tijdens de zwangerschap, is het belangrijk de hersen-ontwikkeling beter in kaart te brengen. Dit doen wij door middel van hersenscans (MRI) en het afnemen van neuropsychologische taakjes bij moeder en kind in het Sophia Kinderziekenhuis. Ook hebben wij een aantal huisbezoeken gedaan, want niet iedereen lukt het om naar het Erasmus MC te komen. Sinds februari 2017 hebben al 93 gezinnen meegedaan, waarvan 56 kinderen een MRI scan van de hersenen hebben gehad!

Coördinator: *Eline Poels*

Email: image.al@erasmusmc.nl

OPPER/NP3 Follow studie

Het doel van deze studie is het in kaart brengen van de vroege ontwikkeling van kinderen wiens moeder een bipolaire stoornis heeft of een postpartum psychose heeft doorgemaakt. Er is nog weinig bekend over de ontwikkeling van deze jonge kinderen. Kinderen worden onderzocht wanneer zij 2 en/of 3 jaar zijn. We onderzoeken de ontwikkeling van deze kinderen met de Bayley-III-NL. Bij deze test wordt de spraakontwikkeling, de motorische ontwikkeling en verstandelijke ontwikkeling getest. Tijdens het onderzoek vragen wij de deelnemers ook een vragenlijst over henzelf en het gedrag van hun kind in te vullen. Sinds oktober 2017 hebben 35 kinderen aan dit onderzoek deelgenomen. We zijn nog steeds op zoek naar nieuwe deelnemers. Heeft u interesse om deel te nemen aan dit onderzoek of kent u iemand die mee zou willen doen? Neem dan contact op met de uitvoerend onderzoeker.

Coördinatoren: *Annemerle Beerhuizen en Myrthe Boekhorst*

Email: m.boekhorst@erasmusmc.nl

Gezonde vrijwilligers

Naast vrouwen die een postpartum psychiatrische aandoening hebben doorgemaakt zijn wij ook nog op zoek naar zwangeren en kraamvrouwen (bevalling <6 weken) zonder psychiatrische voorgeschiedenis, die als vrijwilliger mee willen doen aan het onderzoek. Kent u iemand die mee zou willen doen? Neem dan contact op met Nicola Westerbeek of Janneke Gilden via opper@erasmusmc.nl

Tenslotte

- Hebt u vragen over het onderzoek? Neem dan gerust contact met ons op.
- Indien u advies zoekt over een volgende zwangerschap, kunt u zich aanmelden via de poli van het Erasmus MC (poli.psych@erasmusmc.nl).
- Bent u verhuisd? Wilt u dan uw nieuwe adres aan ons doorgeven?
- Hartelijk dank voor uw interesse in en/of uw deelname aan OPPER!

Contactgegevens

E-mail: opper@erasmusmc.nl

Telefoon: 06 812 176 71

Vriendelijke groeten en een heel goed 2019, namens het hele onderzoeksteam,

Veerle Bergink en Astrid Kamperman